

**NATUUR
IN NL**

Het Nationale Bomenmuseum telt maar liefst 3000 soorten bomen en struiken.
FOTO
NATIONAAL BOMENMUSEUM
GIMBORN

Ode aan de boom

Wellicht wist u het niet, maar elk jaar op 21 maart vieren we de Internationale Dag van het Bos. Jaarlijks worden op deze dag het bos en de diversiteit aan bomen gevierd. Tijd voor een bezoek aan het Nationale Bomenmuseum.

door **Sigrid Stamkot**

Verscholen in Doorn ligt een waar bomenparadijs: het Nationale Bomenmuseum Gimborn. Op 27 hectare grond wortelen hier, verdeeld over zo'n 10.000 exemplaren, zo'n 3000 verschillende boom- en struiksoorten. Stel directeur Wilbert Hetterscheid een vraag en er volgen prachtige volzinnen over de ge-

schiedenis, de functie en het museumaanbod.

In 1924 kocht Max von Gimborn dit terrein. Groot geworden als inktfabrikant in Zevenaar was hij fervent liefhebber van exotische bomen en struiken die ook in de winter hun groen behouden, zoals de rododendron.

Zijn plannen voor een groot landhuis en ruimte voor zijn

collectie moesten door de beurscrach in 1929 wat naar beneden worden bijgesteld, maar evengoed is in het arboretum, zoals het bomenparadijs met een chique woord heet, een prachtige verzameling om doorheen te wandelen.

SCHELLENPADEN

Sinds 2017 heeft het de status van museum. Vanwege de coronamaatregelen zijn de poorten momenteel dicht, maar normaliter trekt het jaarlijks zo'n 30.000 bezoekers. Zij wandelen over de diverse schelpenpaden, verborgen paadjes, kijken naar de wiertjes, trekken de aangelegde bescheiden heuvel op en bekijken de kunst die her en der verspreid staat – waaronder

hardstenen objecten van de Amsterdammer Leo de Vries. De kids volgen een speciale educatieve route en leren over bomen in de boomhut.

Bovenal is daar natuurlijk een breed scala aan bomen, de een momenteel groener dan de ander. De een nog jong, de ander al honderd jaren oud. Zelfs nu, vlak voor de bloei, is er kleur: bijna fluorescerend geel van de toverhazelaars, de bijzonder donkergroene, bijna inktvisachtige takken van de apenboom, ook wel slangenden genoemd.

Andere bomen en struiken zijn de hemlokspaar, de boommagnolia, de momenteel pastelpaarse heidetuin, een grote, nu kale tulpenboom, met links een fijnspaar en erachter de piek van

Waardevol

Met de aandacht voor groen gaat het de afgelopen jaren op zich steeds beter. Het belang van groen in de stad wordt duidelijker, er wordt meer voor biodiversiteit gestreden, er is meer oog voor afwisseling in bomenaanplant en er is meer reuring bij bomenkap. Directeur Wilbert Hetterscheid van het Bomenmuseum: „Het is een maatschappelijk relevant onderwerp en dat proberen we hier in educatieve vorm te laten zien. Lopen door Nederlandse bossen is natuurlijk heel leuk, maar vaak staan we er niet bij stil welke bomen het zijn en hun waarde voor landschap, natuur, dier en mens.”

de mammoetboom, letterlijk het hoogtepunt van het museum.

Wilbert Hetterscheid kijkt er breed lachend naar: „Deze in-landse van 36 meter is eigenlijk nog een kleintje.” Het is zijn favoriete boom, als hij toch moet kiezen. „Die enorme afmeting is fascinerend. Ze worden gerust 115 meter hoog. Fantastisch toch?”

ONDERBELICHT

Eigenlijk is de Nederlandse flora betrekkelijk arm, vindt hij, met de beuk, de eik en de linde als de bekendste bomen. „In het museum laten we zien wat er nog meer in de wereld is te zien.” Dat is nodig, vind hij, want het botanische gedeelte wordt in de schoollessen een beetje onderbelicht; er is vaak meer aandacht voor dieren. Natuurlijk is het leuker om over beestjes te vertellen en ze te bekijken. Het is een dynamische beweging, een plant of boom staat daar maar, er gebeurt weinig.”

„Maar denk eens na welk mechanisme eraan ten grondslag ligt om van een piepklein zaadje een enorm organisme als een mammoetboom van tonnen hout te maken. Het zijn ook de enige organismes die energie van de zon in biomassa kunnen omzetten.”

Voor Wilbert Hetterscheid is het elke dag bos- en bomendag. Inmiddels snappen we steeds meer waarom.

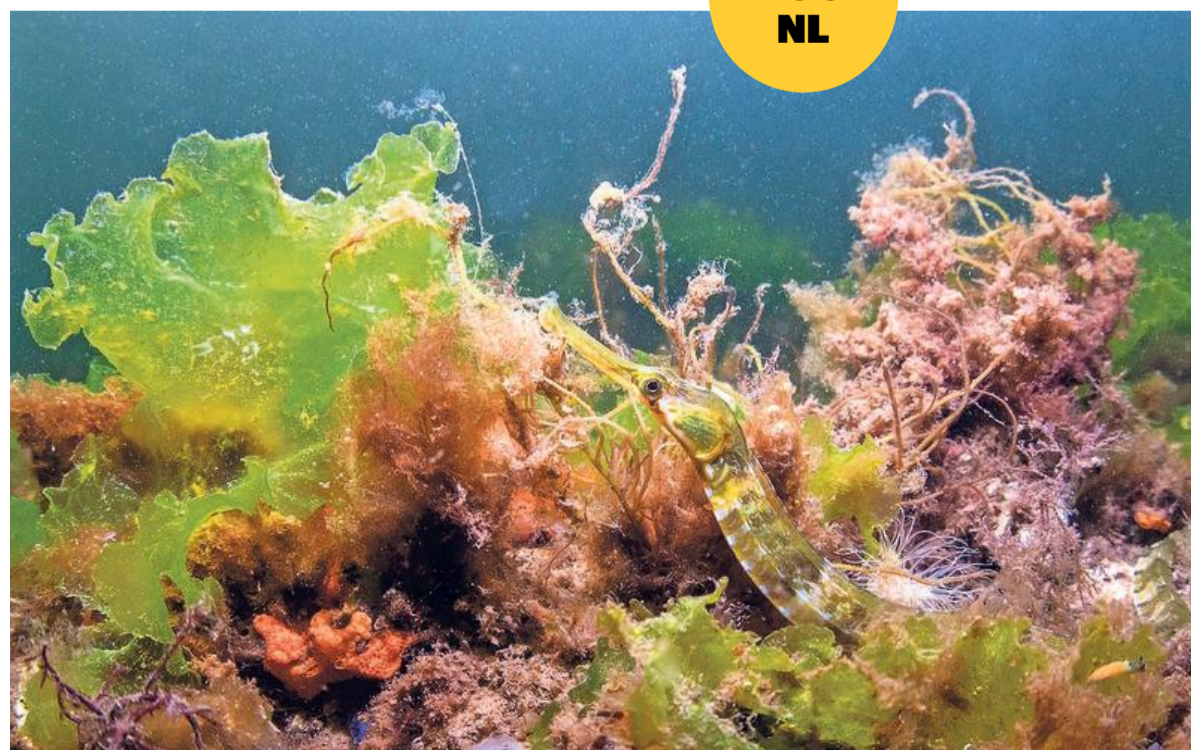
bomenmuseum.nl

Vreemde snuiter

Hij houdt zich schuil tussen het zeewier. De grote zeenaald heeft beenplaten in plaats van schubben en is familie van het zeepaardje. De zeenaald is echter langgerekt en kan wel een halve meter worden. De foto doet exotisch aan, maar dit zeedier is, behalve langs de kusten van de Middellandse Zee, de Atlantische en de Indische Oceaan, ook in onze wateren te vinden: in de Grevelingen en de Oosterschelde.

In de brakwatergebieden zoekt hij kleine vislarven en kreeftachtigen die hij opzuigt met zijn lange snuit. Opmerkelijk: het vrouwtje legt tijdens het paaien enkele honderden eieren in de broedbuidel van het mannetje waar de eieren worden bevrucht.

FOTO NICO VAN KAPPEL/BUITENBEELD I.S.M.
NATUURFOTOGRAFIE.NL

**MOOI
NL**